

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 23 april 1937 kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 79 och 88 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet m. m.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna den 9 mars 1937 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 169, däri Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden den 29 januari 1937 föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade, här nedan intagna förslag till

- 1) lag angående ändrad lydelse av 79 och 88 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet;
- 2) lag angående ändrad lydelse av 74 § lagen den 6 juni 1930 (nr 252) om kommunalstyrelse i stad;
- 3) lag angående ändrad lydelse av 66 § lagen den 6 juni 1930 (nr 259) om församlingsstyrelse;
- 4) lag angående ändrad lydelse av 54 § lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting;
- 5) lag angående ändrad lydelse av 63 § lagen den 15 juni 1935 (nr 337) om kommunalstyrelse i Stockholm; och
- 6) lag angående ändrad lydelse av 69 § lagen den 6 juni 1930 (nr 260) om församlingsstyrelse i Stockholm.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för propositionen, får utskottet, i den mån ej redogörelse därför lämnas här nedan, hänvisa till propositionen och därvid fogat utdrag av statsrådsprotokollet.

Enligt 7 kap. 79 § lag om kommunalstyrelse på landet äger kommun rätt att utan att beslutet underställes Kungl. Maj:ts prövning upptaga lån, där ej i följd av beslutet sammanlagda beloppet av kommunens utan underställning skedda upplåning överstiger skillnaden mellan, å ena sidan, ett belopp motsvarande tio gånger antalet av de skattekronor och skatteören, varefter kommunalutskylder skolat utgöras för sistförflutna året, och, å andra sidan, den summa, som för nämnda år beslutits skola i kommunen anskaffas genom uttaxering. Motsvarande bestämmelser återfinnas i 74 § lagen om kommunalstyrelse i stad och 63 § lagen om kommunalstyrelse i Stockholm och hava i dessa lagar samma innehåll som i lagen om kommunalstyrelse på landet

med det tillägg, att i den summa, som beslutits skola anskaffas genom uttaxering, icke skola inräknas de belopp, som avse folkskoleväsendet. Lagarna om församlingsstyrelse, 66 §, och om församlingsstyrelse i Stockholm, 69 §, bestämma, att underställning icke erfordras, där ej i följd av beslutet sammanlagda beloppet av församlingens utan underställning skedda upplåning överstiger hälften av den summa, som för det sistförflutna kalenderåret beslutits skola i församlingen anskaffas genom uttaxering. Enligt nu nämnda fem lagar skall på grund av uttryckligt stadgande under upptagande av lån inbegripas ingående av borgen. Enligt särskilda bestämmelser i samma lagar skola beslut avseende utgifter, som erfordra uttaxering under längre tid än fem år, underställas, jämlikt lagarna om församlingsstyrelse och om församlingsstyrelse i Stockholm Kungl. Maj:ts samt jämlikt övriga tre lagar länsstyrelsens resp. överståthållarämbetets prövning. Jämlikt 54 § lagen om landsting erfordras Kungl. Maj:ts godkännande för att giva bindande kraft åt beslut, som avse upptagande av lån, ställt på längre återbetalningstid än fem år, så ock beslut, som avse påläggande av avgifter, vilka erfordra uttaxering för längre tid än fem år.

Uttrycklig bestämmelse saknas beträffande municipalsamhälles fria lånerätt, men har denna utbildats i praxis. Bestämmelser finnas däremot beträffande vägdistriktets upplåningsrätt m. m.

Dessa bestämmelser hava i huvudsak tillkommit år 1910. Före 1910 gällde bestämmelsen i 1862 års kommunalstyrelseförordningar, att beslut om upptagande av lån ställda på längre återbetalningstid än två år skulle underställas Kungl. Maj:ts prövning. För Stockholm gällde dock fem i stället för två år. Avsikten med dessa sistnämnda bestämmelser, som gällde före 1910, var att all kommunernas upplåning skulle underställas Kungl. Maj:ts prövning med undantag av sådana lån på kort återbetalningstid, som kommunerna behövde upptaga för att täcka tillfälliga behov. Emellertid utnyttjade kommunerna denna sin fria lånerätt på annat sätt än som torde hava avsetts och täckte sålunda ofta behov, som måste anses vara av stadigvarande beskaffenhet, genom lån på kort tid, vilka därefter omsattes. Genom ett sådant tillvägagångssätt blev Kungl. Maj:ts prövningsrätt illusorisk, och för att råda bot härpå föreslog Kungl. Maj:t i proposition nr 86 till 1910 års riksdag inskränkning i kommunernas fria lånerätt. I propositionen framhölls, att kommunernas fria lånerätt borde begränsas med hänsyn till deras ekonomiska bärkraft, och såsom lämplig mätare på densamma föreslogs dels den beskattningsbara inkomsten inom kommunerna, dels ock den beslutade uttaxeringens belopp. Uti ifrågavarande propositioner hade föreslagits införande av bestämmelser i huvudsak i enlighet med vad som nu gäller, därvid dock hänsyn ej tagits till det förhållandet, att i vissa städer folkskoleväsendet överflyttats till den borgerliga kommunen, varvid utdebiteringen för detta ändamål komme att ske i den borgerliga kommunen, som sålunda därigenom finge sin fria lånerätt begränsad. För att råda bot härför införde riksdagen i förordningarna om kommunalstyrelse i stad och om kommunalstyrelse i Stockholm tillägg, att i den summa, som betecknade gränsen för den under-

ställningsfria lånerätten, icke skulle inräknas de belopp, som avsåge folk-skoleväsendet.

Vid 1930 års riksdag antogos nya kommunallagar för land och stad samt lag om församlingsstyrelse m. m. Någon förändring beträffande kommunernas fria lånerätt vidtogs ej. Stadgande infördes endast att ställande av borgen skulle likställas med upptagande av lån beträffande frågan om underställning. Men därjämte beslöt riksdagen att skolärendena skulle, med vissa undantag, obligatoriskt överflyttas till den borgerliga kommunen såväl i stad som på landet. Någon ändring företogs emellertid icke beträffande landskommunernas fria lånerätt, som således genom skolärendenas överflyttning minskades.

För att få till stånd ändring beträffande sagda förhållande väcktes vid 1932 års riksdag motion, vilken föranledde beslut av riksdagen om skrivelse i frågan. I denna skrivelse, nr 42, yttrade riksdagen bland annat: Riksdagen ansåge att i fråga om den fria lånerätten full likställighet borde råda mellan samtliga kommuner och således även mellan stads- och landskommuner. Riksdagen funne det alltså önskvärt, att bestämmelserna angående lands- och stadskommunernas fria lånerätt snarast möjligt bringades i överensstämmelse med varandra. Enär det emellertid ej utan vidare vore klart, huruledes denna likställighet borde åvägbringas, och hänsyn torde få tagas till kommunernas bärkraft och upplåningsbehov, funne riksdagen en närmare utredning böra äga rum beträffande genomförandet av likställigheten. Med hänsyn härtill funne riksdagen det för det dåvarande ej möjligt att för sin del antaga någon ändring av lagen. På grund därav anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte låta skyndsamt verkställa utredning på vad sätt bestämmelserna om lands- och stadskommunernas fria upplåningsrätt borde bringas till överensstämmelse med varandra samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen föranledde.

Sedan skrivelsen utsänts på remiss till olika myndigheter samt inom finansdepartementets skatteberedning utarbetats en promemoria angående ändring av bestämmelserna rörande kommunernas underställningsfria lånerätt, har departementschefen tillstyrkt föreliggande proposition i huvudsaklig anslutning till vad som i promemorian ifrågasattes.

Promemorians förslag kan sammanfattas i följande huvudpunkter:

Beträffande de borgerliga primärkommunerna föreslås — lika för lands- och stadskommuner — en uppdelning av den fria lånerätten i en av utdebiteringen oberoende del, närmast avsedd att tillgodose kommunernas behov av kassaförlag, och en av utdebiteringen beroende del. För de städer, vilka icke deltaga i landsting, föreslås en något vidare fri lånerätt än för övriga borgerliga primärkommuner. Förslaget innebär vidare, i nära anslutning till vad som gäller för församlingarna, en reglering av municipalsamhällellenas fria lånerätt. Beträffande den tid, för vilken lån må av församling upptagas utan underställning, föreslås viss begränsning. Vidkommande landstingen ifrågasattes, att — liksom redan förut gäller för övriga kommunbildningar — ingående av borgen skall likställas med upptagande av lån. I

promemorian föreslås ytterligare att, därest Kungl. Maj:t beviljat kommun lån av statsmedel, kommunen därigenom skall anses hava erhållit tillstånd att upptaga lånet, varjämte i densamma behandlas jämväl frågan om kontroll över bestämmelsernas iakttagande.

Enligt det i propositionen framlagda förslaget skola landskommuner och stadskommuner äga att utan Konungens tillstånd upptaga dels lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande en uttaxering av tre kronor — städer utanför landsting fyra kronor — för varje skattekrona, å vilken enligt 67 § allmän kommunalskatt för löpande året skolat uttaxeras, dels ock lån, ställda att återbetalas inom fem år, intill en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrona som nyss sagts en uttaxering av det belopp, varmed uttaxeringen för det löpande året understiger, i kommun som omhänderhar folkskoleväsendet tio och i annan kommun nio kronor, dock högst tre kronor för varje skattekrona.

Departementschefen framhåller bl. a. att folkskoleväsendets inverkan på skattetrycket vore ojämn, och att full hänsyn ej kunde tagas till denna inverkan, då man måste eftersträva en enkel regel, som gäve ett i huvudsak riktigt utslag. Departementschefen har därför funnit den nu föreslagna regeln innebära en tillfredsställande lösning.

Departementschefen anför vidare:

»Det kunde ifrågasättas, att, såsom i några yttranden påyrkats, användningen av den utav utdebiteringens storlek oberoende fria lånerätten uttryckligen begränsades till att gälla kassaförlag. Tillräckliga skäl till en sådan inskränkning torde emellertid icke föreligga, utan tidsbegränsningen till ett år samt vikten för kommunerna av att icke genom lånerättens användning för andra ändamål beröva sig sin för kassaförlag erforderliga fria lånerätt synas mig utgöra tillräckligt skydd mot en mindre lämplig användning.

Jag har jämväl övervägt, huruvida icke någon bestämmelse borde givas till förhindrande av att kommuner med användande av sin utav utdebiteringen beroende lånerätt upptaga fleråriga lån, som skola till allra största delen återbetalas först det sista året av lånetiden, medan föregående års återbetalningar avse blott obetydliga andelar av lånesummorna. Det är uppenbart att en dylik upplåning icke vore överensstämmande med lagstiftningens anda. Att kräva lika stora årliga avbetalningar vore å andra sidan för strängt — vanliga annuitetslån innebära stigande kapitalavbetalningar. Det torde vara svårt att finna en för alla fall lämplig regel för avbetalningarnas storlek, varför man synes få nöja sig med ett allmänt stadgande att, om lånetiden är mer än ett år, lånet skall var ställt att årligen avbetalas. Det torde kunna förväntas att en dylik regel skall lända till efterrättelse enligt sitt syfte. Skulle missbruk uppkomma, läser det emellertid bliva nödvändigt att återkomma till frågan.»

Särskilda bestämmelser har givits för gäld in-teknad i fastighet, som av kommun förvärvas, ävensom beträffande rätt för kommuner att upplåna belopp från kommunen tillhörig fond.

Utskottet finner den föreslagna lagstiftningen i huvudsak tillgodose de önskemål beträffande kommunernas fria upplåningsrätt, som riksdagen i sin ovannämnda skrivelse år 1932 framlagt. Sådan denna fria upplåningsrätt reglerats enligt propositionen innebär den i de flesta fall en icke obetyd-

lig utvidgning av densamma. Då denna utvidgning emellertid avser att tillgodose kommunens behov av kassaförlag synes den väl berättigad. I övrigt avser förslaget att reglera de förhållanden, som beträffande ifrågavarande område kunna anses osäkra eller där praxis synes vara vacklande. Beträffande bestämmelsernas formella utformning har utskottet emellertid ansett i 79 § 2 mom. lagen om kommunalstyrelse på landet och motsvarande lagrum i övriga lagar, införda uttrycket »varje skattekrone, å vilken enligt 67 § allmän kommunalskatt för löpande året skolat uttaxeras» icke vara tillfredsställande. Utskottet föreslår därför den ändringen, att antalet skattekronor i detta sammanhang bör beräknas på samma sätt som skett vid fastställandet av den kommunalskatt, som för löpande året uttaxeras, nämligen enligt senast fastställda taxeringslängd. Härigenom behöver sålunda icke hänsyn tagas till eventuella fel eller oriktigheter i vederbörande längd. Då sådana eventuella fel emellertid föga inverka på resultatet synes ur praktisk synpunkt den av utskottet nu föreslagna formuleringen vara att föredraga, då härigenom storleken av den underställningsfria lånerätten blir fullt bestämd, varjämte lagtextens innebörd klarare framträder.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, måtte för sin del antaga följande:

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 79 och 88 §§ lagen den 6 juni 1930
(nr 251) om kommunalstyrelse på landet.

Härigenom förordnas, att 79 och 88 §§ lagen den 6 juni 1930¹ om kommunalstyrelse på landet skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

79 §.

- 1 mom. För att — — — sådan fastighet;
b) upptagande av lån eller ingående av borgen i andra fall än i 2 mom. avses; eller
c) nya eller — — — till Konungen.

¹ Senaste lydelse av 79 §, se SFS 1936:283.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

2 mom. Kommun äger, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande en uttaxering av tre kronor för varje *skattekrona*, å vilken enligt 67 § allmän kommunalskatt för löpande året skolat uttaxeras.

Utöver vad i föregående stycke är medgivet äger kommun, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån intill en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrona som nyss sagts en uttaxering av det belopp, varmed uttaxeringen för det löpande året understiger, i kommun som omhänderhar folkskoleväsendet tio och i annan kommun nio kronor, dock högst tre kronor för varje skattekrona. Lån, som avses i detta stycke, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas; dock må kommun vid förvärv av in-tecknad egendom övertaga betalningsansvar även för sådan i egendomen in-tecknad gäld, som är ställd att betalas inom längre tid eller i annan ordning.

Lån, som enligt uttryckligt beslut skall upptagas för att gälda äldre lån och återbetalas inom de betalningsterminer som gälla för det äldre lånet, skall vid bedömande, huruvida underställning av beslutet erfordras, ej anses utgöra nytt lån.

Nyttjar kommun jämlikt lagen om kommunal fondbildning medel från annan kommunen tillhörig fond än kassaför-lagsfond i stället för belopp som kommunen äger upplåna, skall kommunens lånerätt anses därigenom tagen i anspråk; dock må kommun utan hinder av denna bestämmelse besluta att använda sin lånerätt för att ersätta sålunda nyttjade fondmedel.

Med lån avses i detta mom. även borgen.

Av Konungen meddelat beslut att bevilja kommun lån av statsmedel skall anses innefatta jämväl tillstånd att upptaga lånet.

88 §.

För municipalsamhälle skall i avseende å dess särskilda ordnings- och hus-hållningsangelägenheter vad i denna lag är stadgat äga motsvarande tillämpning, med iakttagande dock av följande:

a) i stället för kommunalstämma, kommunalfullmäktige och kommunalnämnd träda inom municipalsamhälle municipalstämma, municipalfullmäktige och municipalnämnd;

b) indelning i valkretsar för val av municipalfullmäktige skall icke i något fall företagas;

c) beträffande rätt för municipalsamhälle att utan underställning upptaga lån gäller i stället för stadgandena i 79 § 2 mom. första och andra styckena:

(Kungl. Maj:ts förslag.)

att municipalsamhälle äger, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån motsvarande sammanlagt den summa, som för löpande året beslutits skola i samhället anskaffas genom uttaxering, dock högst ett belopp motsvarande en uttaxering av en krona för varje skattekrone, å vilken enligt denna lag allmän kommunalskatt till samhället för löpande året skolat uttaxeras;

att, där synnerliga skäl äro, Konungen må på ansökan av municipalsamhälle för ett eller flera, högst fem, år fastställa annan grund för beräkning av samhällets underställningsfria lånerätt; samt

att lån, som municipalsamhälle utan Konungens särskilda tillstånd upptager, skall vara ställt att återbetalas inom två år, municipalsamhälle obetaget att vid förvärv av in-tecknad egendom övertaga betalningsansvar även för sådan i egendomen in-tecknad gäld, som är ställd att betalas inom längre tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

Beträffande lån, som före lagens ikraftträdande upptagits utan Konungens tillstånd, gäller vid tillämpning av 79 § 2 mom. att, om lånen upptagits för en tid överstigande ett år, de skola i första hand avräknas å den i sagda mom. andra stycket omförmälda lånerätten och i andra hand å den i samma mom. första stycket medgivna lånerätten, samt att, om lånen upptagits för kortare tid, de skola i första hand avräknas å den i sagda mom. första stycket omförmälda lånerätten och i andra hand å den i samma mom. andra stycket medgivna lånerätten.

F ö r s l a g

till

L a g

**angående ändrad lydelse av 74 § lagen den 6 juni 1930 (nr 252)
om kommunalstyrelse i stad.**

Härigenom förordnas, att 74 § lagen den 6 juni 1930¹ om kommunalstyrelse i stad skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

74 §.

1 mom. För att — — — sådan fastighet;

b) upptagande av lån eller ingående av borgen i andra fall än i 2 mom. avses; eller

¹ Senaste lydelse, se SFS 1936: 284.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

c) nya eller — — — — — till Konungen.

2 mom. Stad äger, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande för varje skattekrona, å vilken enligt 62 § allmän kommunalskatt för löpande året skolat uttaxeras, en uttaxering av fyra kronor, såvitt angår i landsting ej deltagande stad, och en uttaxering av tre kronor, såvitt angår annan stad.

2 mom. Stad äger, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande för varje å staden belöpande skattekrona enligt den under nästföregående år fastställda taxeringslängden en uttaxering av fyra kronor, såvitt angår i landsting ej deltagande stad, och en uttaxering av tre kronor, såvitt angår annan stad.

Utöver vad i föregående stycke är medgivet äger stad, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån intill en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrona som nyss sagts en uttaxering av det belopp, varmed uttaxeringen för det löpande året understiger, i stad som omhänderhar folkskoleväsendet tio och i annan stad nio kronor, dock högst tre kronor för varje skattekrona. Lån, som avses i detta stycke, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas; dock må stad vid förvärv av intecknad egendom övertaga betalningsansvar även för sådan i egendomen intecknad gäld, som är ställd att betalas inom längre tid eller i annan ordning.

Lån, som enligt uttryckligt beslut skall upptagas för att gälda äldre lån och återbetalas inom de betalningsterminer som gälla för det äldre lånet, skall vid bedömande, huruvida underställning av beslutet erfordras, ej anses utgöra nytt lån.

Nyttjar stad jämlikt lagen om kommunal fondbildning medel från annan staden tillhörig fond än kassaförlagsfond i stället för belopp som staden äger upplåna, skall stadens lånerätt anses därigenom tagen i anspråk; dock må stad utan hinder av denna bestämmelse besluta att använda sin lånerätt för att ersätta sålunda nyttjade fondmedel.

Med lån avses i detta mom. även borgen.

Av Konungen meddelat beslut att bevilja stad lån av statsmedel skall anses innefatta jämväl tillstånd att upptaga lånet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

Beträffande lån, som före lagens ikraftträdande upptagits utan Konungens tillstånd, gäller vid tillämpning av 74 § 2 mom. att, om lånen upptagits för en tid överstigande ett år, de skola i första hand avräknas å den i sagda mom. andra stycket omförmälda lånerätten och i andra hand å den i samma mom. första stycket medgivna lånerätten, samt att, om lånen upptagits för kortare tid, de skola i första hand avräknas å den i sagda mom. första stycket omförmälda lånerätten och i andra hand å den i samma mom. andra stycket medgivna lånerätten.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 66 § lagen den 6 juni 1930 (nr 259)
om församlingsstyrelse.

Härigenom förordnas, att 66 § lagen den 6 juni 1930¹ om församlingsstyrelse skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

66 §.

1 mom. För att — — — sådan fastighet;

b) upptagande av lån eller ingående av borgen i andra fall än i 2 mom. avses; eller

c) utgifter, som — — — till Konungen.

2 mom. Församling äger, utan att Konungens fastställelse å beslut där-
om erfordras, upptaga lån motsvarande sammanlagt hälften av den sum-
ma, som för det löpande kalenderåret beslutits skola i församlingen anskaf-
fas genom uttaxering. Lån, som här avses, skall vara ställt att återbetalas
inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas;
dock må församling vid förvärv av intecknad egendom övertaga betalnings-
ansvar även för sådan i egendomen intecknad gäld, som är ställd att betalas
inom längre tid eller i annan ordning.

Lån, som enligt uttryckligt beslut skall upptagas för att gälda äldre lån
och återbetalas inom de betalningsterminer som gälla för det äldre lånet,
skall vid bedömande, huruvida underställning av beslutet erfordras, ej anses
utgöra nytt lån.

Nyttjar församling jämlikt lagen om kommunal fondbildning medel från
annan församlingen tillhörig fond än kassaförlagsfond i stället för belopp
som församlingen äger upplåna, skall församlingens lånerätt anses därige-
nom tagen i anspråk; dock må församling utan hinder av denna bestämmel-
se besluta att använda sin lånerätt för att ersätta sålunda nyttjade fondmedel.

Med lån avses i detta mom. även borgen.

Av Konungen meddelat beslut att bevilja församling lån av statsmedel skall
anses innefatta jämväl tillstånd att upptaga lånet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

¹ Senaste lydelse, se SFS 1936: 285.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

F ö r s l a g

till

L a g**angående ändrad lydelse av 54 § lagen den 20 juni 1924 (nr 349)
om landsting.**

Härigenom förordnas, att 54 § lagen den 20 juni 1924¹ om landsting skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

54 §.

Konungens godkännande — — — längre tid än fem år;

b) upptagande av lån, ställt på längre återbetalningstid än fem år, skolandet såsom upptagande av lån även anses ingående av borgen;

c) försäljning, pantförskrivning — — — av landstingsmän.

Av Konungen meddelat beslut att bevilja landsting lån av statsmedel skall anses innefatta jämväl tillstånd att upptaga lånet.

Hurusom beslut — — — kommunal fondbildning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

F ö r s l a g

till

L a g**angående ändrad lydelse av 63 § lagen den 15 juni 1935 (nr 337)
om kommunalstyrelse i Stockholm.**

Härigenom förordnas, att 63 § lagen den 15 juni 1935² om kommunalstyrelse i Stockholm skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

63 §.

1 mom. För att — — — sådan fastighet;

b) upptagande av lån eller ingående av borgen i andra fall än i 2 mom. avses; eller

¹ Senaste lydelse, se SFS 1936:286.

² Senaste lydelse, se SFS 1936:287.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

c) nya eller — — — till Konungen.

2 mom. Staden äger, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande en uttaxering av fyra kronor för varje skattekrone, å vilken enligt 54 § allmän kommunalskatt för löpande året skolat uttaxeras.

Utöver vad i föregående stycke är medgivet äger staden, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån intill en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrone som nyss sagts en uttaxering av det belopp, varmed uttaxeringen för det löpande året understiger tio kronor, dock högst tre kronor för varje skattekrone. Lån, som avses i detta stycke, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas; dock må staden vid förvärv av in-tecknad egendom övertaga betalningsansvar även för sådan i egendomen in-tecknad gäld, som är ställd att betalas inom längre tid eller i annan ordning.

Lån, som enligt uttryckligt beslut skall upptagas för att gälda äldre lån och återbetalas inom de betalningsterminer som gälla för det äldre lånet, skall vid bedömande, huruvida underställning av beslutet erfordras, ej anses utgöra nytt lån.

Nyttjar staden jämlikt lagen om kommunal fondbildning medel från annan staden tillhörig fond än kassaför-lagsfond i stället för belopp som staden äger upplåna, skall stadens lånerätt anses därigenom tagen i anspråk; dock må staden utan hinder av denna bestämmelse besluta att använda sin lånerätt för att ersätta sålunda nyttjade fondmedel.

Med lån avses i detta mom. även borgen.

Av Konungen meddelat beslut att bevilja staden lån av statsmedel skall anses innefatta jämväl tillstånd att upptaga lånet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

Beträffande lån, som före lagens ikraftträdande upptagits utan Konungens tillstånd, gäller vid tillämpning av 63 § 2 mom. att, om lånen upptagits för en tid överstigande ett år, de skola i första hand avräknas å den i sagda mom. andra stycket omförmälda lånerätten och i andra hand å den i samma mom. första stycket medgivna lånerätten, samt att, om lånen upptagits för kortare tid, de skola i första hand avräknas å den i sagda mom. första stycket omförmälda lånerätten och i andra hand å den i samma mom. andra stycket medgivna lånerätten.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

F ö r s l a g

till

L a g**angående ändrad lydelse av 69 § lagen den 6 juni 1930 (nr 260)
om församlingsstyrelse i Stockholm.**

Härigenom förordnas, att 69 § lagen den 6 juni 1930¹ om församlingsstyrelse i Stockholm skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

69 §.

- 1 mom. För att — — — sådan fastighet;
b) upptagande av lån eller ingående av borgen i andra fall än i 2 mom. avses; eller
c) utgifter, som — — — till Konungen.

2 mom. Församling äger, utan att Konungens fastställelse å beslut därom erfordras, upptaga lån motsvarande sammanlagt hälften av den summa, som för det löpande kalenderåret beslutits skola i församlingen anskaffas genom uttaxering. Lån, som här avses, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas; dock må församling vid förvärv av intecknad egendom övertaga betalningsansvar även för sådan i egendomen intecknad gäld, som är ställd att betalas inom längre tid eller i annan ordning.

Lån, som enligt uttryckligt beslut skall upptagas för att gälda äldre lån och återbetalas inom de betalningsterminer som gälla för det äldre lånet, skall vid bedömande, huruvida underställning av beslutet erfordras, ej anses utgöra nytt lån.

Nyttjar församling jämlikt lagen om kommunal fondbildning medel från annan församlingen tillhörig fond än kassaförslagsfond i stället för belopp som församlingen äger upplåna, skall församlingens lånerätt anses därigenom tagen i anspråk; dock må församling utan hinder av denna bestämmelse besluta att använda sin lånerätt för att ersätta sålunda nyttjade fondmedel.

Med lån avses i detta mom. även borgen.

Av Konungen meddelat beslut att bevilja församling lån av statsmedel skall anses innefatta jämväl tillstånd att upptaga lånet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1938.

¹ Senaste lydelse, se SFS 1936: 288.

Stockholm den 23 april 1937.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar *Reuterskiöld, Hallén**, *Gustaf Adolf Björkman, Oscar Gottfrid Karlsson, Stendahl, Sandegård**, *Källman, Anders Andersson*, Hagström*, Härdin, Elon Andersson, Andersson i Igelboda, Holmbäck*, Lundqvist, Andersson i Ovanmyra, Nordström i Torsby, Werner i Höjen, Fält**, *Arne mark och Sundström i Skövde**.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Hagström*, som anfört: Rörande underställningsfri lånerätt förekommer i de uti kungl. propositionen föreslagna ändringarna av hithörande lagar följande stadgande: »Lån, som avses i detta stycke, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas.» Bestämmelsen om årliga avbetalningar torde ha tillkommit för att förhindra att avbetalningen i sin helhet uppskjutes till sista året. Då emellertid någon bestämmelse angående storleken av de årliga avbetalningarna ej gives, skulle det föreslagna stadgandet lätt kunna kringgåas genom helt obetydliga amorteringar eller rent av skenamorteringar. För att förebygga detta föreslår jag, att förslaget till ändrad lydelse av 79 § mom. 2, 2:a stycket, 2:a punkten lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet, ävensom motsvarande lagrum i lagarna om ändrad lydelse av 74 § lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, 66 § lagen om församlingsstyrelse, 63 § lagen om kommunalstyrelse i Stockholm och 69 § lagen om församlingsstyrelse utformas sålunda:

»Lån, som avses i detta stycke, skall vara ställt att återbetalas inom fem år och, därest lånetiden är mer än ett år, att årligen avbetalas med minst så stor del av lånsumman, som motsvarar det antal år lånetiden avser; dock må — — —».